

Sygn. akt I C 622/17

WYROK

1 *W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ*

Dnia 08 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Justyna Mazur-Kwidzińska

Protokolant sekretarka Kamila Niedziałkowska

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2018 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko K. R.

o zapłatę

I.zasądza od pozwanej K. R. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 40.034,50 zł (czterdzieści tysięcy trzydzieści cztery złote pięćdziesiąt groszy),

II.oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III.zasądzoną w punkcie 1. kwotę roszczenia głównego rozkłada na 81 rat, 80 pierwszych w kwotach po 500 zł (pięćset złotych), ostatnia 81 w kwocie 34,50 zł (trzydzieści cztery złote pięćdziesiąt groszy), płatnych w terminach miesięcznych, do końca każdego miesiąca, poczynając od miesiąca, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek zwłoki w terminie płatności każdej raty;

IV.zasądza od pozwanej K. R. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 629,23 zł (sześćset dwadzieścia dziewięć złotych dwadzieścia trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 622/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank spółka akcyjna w W. 06 października 2016 r. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko K. R. o zapłatę kwoty 49.818,81 zł. Nadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwana zawarła umowę kredytu z powodem. Wobec niewywiązania się pozwanej ze zobowiązań powód wypowiedział umowę, stawiając całą należność w stan wymagalności. Wezwanie pozwanej do zapłaty nie odniosło skutku. Na roszczenie dochodzone pozwem składa się kwota 48.153,83 zł tytułem należności głównej, kwota 792,09zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 8,80% od 10 października 2015 r. do 03 sierpnia 2016 r. oraz kwota 872,89 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 10% za okres od 10 grudnia 2014 r. do 23 września 2016 r.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie 02 lutego 2017 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wskazała, że nie ma możliwości jednorazowej spłaty zadłużenia. Mogłaby spłacić je w ratach po 500 zł miesięcznie. Wskazała, że bank nie zgodził się na spłatę zadłużenia w niższych ratach. Kredyt zaciągnęła na rzecz swojej córki, aby pomóc jej w wyjściu z długów. Pozwana ma zajęta emeryturę.

Postanowieniem z 27 marca 2017 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tczewie.

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powód wniosł o jego oddalenie. Podkreślił, że pozwana nie kwestionowała faktu istnienia zobowiązania z przedmiotowej umowy kredytu. Zdaniem powoda trudna sytuacja finansowa, zdrowotna i zawodowa nie stanowią nadzwyczajnej zmiany stosunków, która uzasadniałaby niemożność spłaty zadłużenia. Wskazał, że pozwana nie podniosła żadnych zarzutów uzasadniających oddalenie powództwa i nie przedstawiła dowodów potwierdzających zasadność sprzeciwu.

Na rozprawie 21 grudnia 2017 r. pozwana zakwestionowała wysokość żądania pozwu i wniosła o jego oddalenie.

W piśmie z 04 stycznia 2018 r. pozwana wskazała, że powód nie uwzględnił jej wpłat po 500 zł w latach 2015-2017.

Powód w piśmie z 02 lutego 2018 r. podtrzymał w całości dotychczasowe stanowisko w sprawie. Oświadczył, że nie wyraża zgody na rozłożenie roszczenia na raty. Spłata przez pozwaną rat w kwocie 500 zł jest nierealne i niewykonalne. Ponadto zaproponowana przez pozwaną wysokość rat jest zbyt niska i nie uwzględnia słusznego interesu banku. W razie gdyby Sąd rozłożył spłatę na raty, wniosł o zawarcie zastrzeżenia, że brak zapłaty całości którejkolwiek z rat w terminie płatności powoduje natychmiastową wymagalność pozostałych do zapłaty rat.

Powód, zobowiązany przez Sąd, poinformował, że wszystkie dokonane przez pozwaną wpłaty zostały rozksięgowane na poczet jej zadłużenia. Przedstawił zestawienie spłat dokonanych przez pozwaną wraz ze sposobem ich zaksięgowania.

Stanowiska stron nie uległy zmianie do zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana K. R. 03 listopada 2014 r. zawarła umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...) z (...) Bank spółką akcyjną w W.. Mocą tej umowy powód udzielił pozwanej kredytu w kwocie 53.988,39 zł na okres 72 miesięcy. Kredyt przeznaczony był na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych. W związku z zawarciem umowy pozwana ponosiła koszt prowizji (5.393,44 zł), ubezpieczenia (8.594,95 zł) i odsetek od kapitału (15.787,03 zł). Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 8,80% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty wynosiła w dniu zawarcia umowy 83.763,81 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 22,4%.

Raty kredytu były równe, płatne do 10 dnia każdego miesiąca i wynosiły 967,82 zł miesięcznie (pierwsza rata wyrównawcza – 1.060,20 zł). Pierwsza rata płatna była do 10 grudnia 2014 r.

W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat kredytu powód miał pobierać od niespłaconego w terminie kredytu podwyższone odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. W dniu sporządzenia umowy oprocentowanie podwyższone wynosiło 12%.

Powód był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia m.in. w razie zwłoki kredytobiorcy z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu kredytobiorcy do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania lub w razie niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu. Po upływie okresu wypowiedzenia pozwana była zobowiązana do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu.

Powód przelał na konto pozwanej tytułem ww. kredytu kwotę 40.000 zł.

Aneksem z 15 kwietnia 2015 r. strony wydłużyły okres spłaty kredytu do 10 maja 2012 r. tj. o 6 miesięcy. Strony zgodnie podwyższyły kapitał kredytu o kwotę zaległych odsetek, wynikających z braku spłaty rat kapitałowo – odsetkowych, wynoszącą 441,39 zł. Zawieszono spłatę rat na okres 3 miesięcy tj. do 10 sierpnia 2015 r. Odsetki naliczone w okresie karencji powiększyły pierwszą ratę płatną po upływie karencji. Po upływie karencji pozwana miała płacić do 10 dnia każdego miesiąca raty w wysokości 970,97 zł. Pierwsza rata po upływie karencji (płatna 10 sierpnia 2015 r.) była wyrównawcza i wynosiła 1.465,30 zł. W związku ze sporządzeniem aneksu pozwana poniosła koszty prowizji w kwocie 50 zł. Kwota kapitału (51.683,76 zł) wraz z doliczonymi odsetkami (441,39 zł) wyniosła 52.125,15 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania w dniu zawarcia aneksu wynosiła 12,90%. Całkowity koszt kredytu konsumenckiego wyniósł 15.891,76 zł.

(okoliczności bezsporne, a nadto : umowa kredytu – k. 17-20, aneks do umowy – k. 21-22)

Pozwana zaprzestała spłaty kredytu, wobec czego powód skierował do niej wezwanie do zapłaty zadłużenia w terminie 14 dni od doręczenia wezwania.

W związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu, 01 czerwca 2016 r. powód doręczył pozwanej wypowiedzenie przedmiotowej umowy kredytu z zachowaniem przewidzianego w umowie (jednomiesięcznego) okresu wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia minął w dniu 01 lipca 2016 r. i całość zadłużenia stała się wymagalna.

Powód 03 sierpnia 2016 r. skierował do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty całej należności. Wezwanie nie odniosło skutku.

(dowody: wezwania do zapłaty – k. 23, oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 24-25v,

Pozwana tytułem spłaty powyższego kredytu dokonała następujących wpłat:

- 22 grudnia 2015 r. – 560 zł;
- 29 grudnia 2015 r. – 518,70 zł;
- 12 stycznia 2015 r. – 53,30 zł;
- 21 stycznia 2015 r. – 931,25 zł;
- 10 lutego 2015 r. – 118,75 zł;
- 10 kwietnia 2015 r. – 1.883,96 zł;
- 15 kwietnia 2015 r. – 0,83 zł;
- 25 listopada 2015 r. – 4.690 zł;
- 7 stycznia 2016 r. – 976,23 zł;
- 11 stycznia 2016 r. – 23,75 zł;
- 22 stycznia 2016 r. – 952,94 zł;
- 10 lutego 2016 r. – 27,06 zł;
- 23 maja 2016 r. – 500 zł;
- 16 czerwca 2016 r. – 500 zł;

- 14 lipca 2016 r. – 500 zł;
- 17 sierpnia 2016 r. – 500 zł;
- 15 września 2016 r. – 500zł;
- 17 października 2016 r. – 500 zł;
- 21 listopada 2016 r. – 500 zł;
- 18 stycznia 2017 r. – 300 zł;
- 17 lutego 2017 r. – 500 zł;
- 15 marca 2017 r. – 500 zł;
- 13 kwietnia 2017 r. – 500 zł;
- 14 czerwca 2017 r. – 500 zł;
- 14 lipca 2017 r. – 500 zł;
- 14 sierpnia 2017 r. – 500 zł;
- 14 września 2017 r. – 500 zł;
- 16 października 2017 r. – 500 zł;
- 14 listopada 2017 r. – 500 zł;
- 15 grudnia 2017 r. – 500 zł;
- 16 stycznia 2018 r. – 500 zł;
- 15 lutego 2018 r. – 500 zł;
- 15 marca 2018 r. – 500 zł;
- 13 kwietnia 2018 r. – 500 zł;
- 15 maja 2018 r. – 500 zł.

Zadłużenie K. R. z tytułu ww. kredytu, na dzień 18 maja 2018 r., wynosi 40.034,50 zł, w tym 792,09 zł tytułem odsetek umownych.

(dowody: potwierdzenia wp łąt – k. 47-62, zestawienie należności i spłat kredytu – k. 87-90v, wyciąg z ksiąg bankowych – k. 27)

Pozwana K. R. ma 81 lat. Jest wdową. Z zawodu jest technikiem – mechanikiem. Gospodarstwo domowe prowadzi razem z córką. Mieszka w dwupokojowym mieszkaniu o powierzchni 47 m², stanowiącym własność jej córki. Otrzymuje emeryturę w wysokości ok. 2.180 zł netto. Nie ma żadnego majątku oraz oszczędności.

Przeciwko pozwanej toczy się postępowania egzekucyjne w sprawie Km 1371/16, prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku K. P.. Wierzycielem w tej sprawie jest (...) Bank spółka akcyjna w W.. W toku egzekucji zajęto emeryturę pozwanej. Komornik potrąca jej miesięcznie ok. 600 zł emerytury.

Pozwana ponosi comiesięczne koszty czynszu (550 zł), gazu (61 zł), opłaty za wywóz śmieci (81 zł), ubezpieczenia (54 zł), zakupu leków (100 zł). Spłaca ponadto pożyczki zaciągnięte u 3 osób (3 x 100 zł).

Pozwana choruje na niedotlenienie mózgu, nadciśnienie, serce i z powodu wysokiego poziomu cholesterolu. Ponadto choruje na boreliozę i w związku z tym co pół roku musi jeździć do szpitala zakaźnego. Cierpi z powodu zawrotów głowy i zaników pamięci.

Powyższą umowę kredytową zaciągnęła w celu pomocy w spłacie zadłużenia przez jej córkę. Pozwana występowała do powoda o zmniejszenie wysokości spłacanych rat. Kredytodawca zgody takiej nie udzielił.

(dowód: wezwania – k. 7, zawiadomienie z ZUS – k. 44, dowody wpłaty – k. 69-70, pisma pozwanej – k. 63-68v, zeznania pozwanej słuchanej w charakterze strony – k. 35-36 [00:14:15-00:58:07])

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony (umowa kredytu, dowody wpłat, zestawienie należności i spłat, wezwania do zapłaty i wypowiedzenie umowy i in.), których prawdziwości i autentyczności co do zasady, nie kwestionowała żadna ze stron oraz w oparciu o fakty przyznane przez same strony (fakt zawarcia umowy kredytu). Zgodnie z treścią art. 229 kpc nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości co do swej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Stąd też fakty te, jak i dokumenty Sąd uznał w pełni za wiarygodne.

Bezspornym w sprawie był fakt zawarcia między stronami umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...). Ostatecznie bezsporną była również wysokość zadłużenia pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 354 § 1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno - gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe – tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 128).

Sąd uznał, że strona powodowa należycie wykazała fakt wypowiedzenia pozwanemu umowy i wezwania go do spłaty zadłużenia. Przedłożone oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy kredytu (k. 24) wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 25-25v) potwierdzają, że 01 czerwca 2016 r. pozwanej doręczono to oświadczenie, zaś po upływie trzydziestodniowego terminu zadłużenie stało się wymagalne. Natomiast przedłożone wezwania do zapłaty (k. 23 i 26) potwierdzają, że powód kierował do pozwanej takie wezwania.

Istnienie, jak i wysokość zadłużenia na dzień 23 września 2016 r., potwierdzona została wyciągiem z ksiąg banku. W myśl art. 95 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych.

Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Jednakże mając na względzie, że strona powodowa

przedstawiła inne dowody potwierdzające wysokość zadłużenia pozwanej (zestawienie należności i spłat), uznać należało, że wyciąg z ksiąg banku potwierdza wysokość zadłużenia pozwanej na dzień wniesienia powództwa.

Wobec powyższego, Sąd uznał, że roszczenie dochodzone pozwem istnieje w wysokości wynikającej z zestawienia należności i wpłat. Zestawienie to uwzględnia wszystkie wpłaty dokonane przez pozwaną zarówno przed, jak i po wniesieniu pozwu. Sprawa niniejsza nie wymagała wiadomości specjalnych albowiem znane były Sądowi wszystkie dane niezbędne do ustalenia wysokości zadłużenia pozwanego (termin spłat, wysokość oprocentowania, wysokość poszczególnych rat kapitału i odsetek, koszty itp.). Dysponując tego rodzaju informacjami, analizując przedłożone przez powoda rozliczenie Sąd mógł zweryfikować zasadność roszczenia, bez korzystania z opinii biegłego.

Wysokość zadłużenia wymagalnego, niespłaconego przez pozwaną, wynosiła na dzień wyrokowania 40.034,50 zł. Taką kwotę Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda w punkcie pierwszym wyroku. W pozostałym zakresie tj. co do kwot zadłużenia spłaconych przez pozwaną po wniesieniu powództwa, Sąd oddalił powództwo. Powód nie cofnął pozwu w części obejmującej spłaty dokonane przez pozwaną po wniesieniu pozwu, zatem w tym zakresie powództwo należało oddalić.

Odnosząc się do wniosku o rozłożenie świadczenia na raty Sąd wskazuje, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia (art. 320 kpc).

Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzonego świadczenia jest możliwe tylko "w szczególnie uzasadnionych wypadkach". Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu K. Weitz) (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Ereciński, s. 24 i n.; zob. też E. Gąpska, Czynności..., s. 134; A. Góra-Błaszczykowska, Orzeczenia..., s. 40; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego..., s. 422).

Instytucja ta uprawnia Sąd do modyfikowania treści łączącego strony stosunku cywilnoprawnego, dlatego też powinna być ona stosowana w sposób ostrożny i z uwzględnieniem wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powoda. Modyfikacja ta przejawia się w przesunięciu terminu płatności określonych części świadczenia oraz ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r. - III PZP 11/70).

Sąd uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy celowym będzie rozłożenie zasądzonej w punkcie I wyroku kwoty na 81 rat, 80 pierwszych w kwotach po 500 zł, ostatnia w kwocie 34,50 zł, płatnych w terminach miesięcznych, do końca każdego miesiąca, począwszy od miesiąca, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek zwłoki w terminie płatności każdej raty.

Przypadek pozwanej jest przypadkiem szczególnym, a tylko w takiej sytuacji zasadnym jest skorzystanie z możliwości rozłożenia świadczenia na raty. Sytuacja finansowa pozwanej jest trudna, ale pozwala jej na spłatę zadłużenia w ratach. Pozwana osiąga stały comiesięczny dochód z tytułu emerytury (2.180 zł netto). Dochód ten jest znacznie wyższy od najniższej, prawem przewidzianej emerytury (1.000 zł brutto). Dokonując regularnych wpłat po 500 zł już po wniesieniu pozwu wykazała, że jest w stanie udźwignąć tego rodzaju zobowiązanie. W takich okolicznościach Sąd uznał, że możliwe jest spłacanie przez pozwaną rat w wysokości 500 zł miesięcznie, nie szkodzącej interesom powoda.

Rozważając zastosowanie przepisu art. 320 kpc nie można kierować się jedynie sytuacją materialną dłużnika, ale należy brać pod uwagę również interes wierzyciela. Sąd uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy rozłożenie spłaty roszczenia głównego na raty, w sposób zaproponowany przez pozwaną (rata w wysokości 500 zł miesięcznie), nie wpłynie negatywnie na interesy powoda albowiem pozwana jest w stanie wywiązać się z tej propozycji, a tym samym

powód uzyska zaspokojenie i nie będzie zmuszony do prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Wysokość raty nie jest symboliczna. W takiej sytuacji nie można mówić o naruszeniu interesów powoda.

Rozłożenie świadczenia na raty może mieć miejsce jedynie wtedy, gdy w sprawie zostanie wykazane, że pozwana będzie w stanie realizować spłatę w ratach oraz, że będzie dysponować środkami dla wykonania tak zmodyfikowanego obowiązku. Zdaniem Sądu pozwana poprzez wpłaty dokonywane po wniesieniu pozwu wykazała, że jest w stanie wywiązać się z spłaty całości zadłużenia, rozłożonego na raty. Z powyższych względów Sąd postanowił jak w punkcie III sentencji.

O kosztach procesu, na podstawie art. 98 § 1 kpc, Sąd rozstrzygnął w punkcie IV sentencji wyroku. Pozwana przegrała sprawę w całości, zatem w całości winna ponieść koszty procesu. Powództwo zostało, co prawda oddalone w części, jednakże oddalenie dotyczy wpłat dokonanych przez pozwaną po wniesieniu powództwa. Tego rodzaju wpłaty nie wpływają na zasadność powództwa w dniu wniesienia i pomimo ich dokonania pozwana również w tej części nie wygrała sprawy. Na zasądzoną od pozwanej na rzecz powoda kwotę tytułem zwrotu kosztów procesu złożyła się, zgodnie z żądaniem pozwu, opłata sądowa od pozwu (623 zł) oraz inne koszty poniesione przez powoda (6,30 zł).